

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.
 Egyes szám ára . . . . . 12 fillér.

Hirdetések díja:
 Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezvényben részesülnek.

Nyílt tér aora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések benyújtásánál küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az obstrukció.

A képviselőház kellemesen befűtött gyűléstermében foly-foly a beszéd. Dolgozni, munkálni lehetne a haza jöletén, segíteni tömérek bajain, de hát ilyenkor oly jól esik a szóbeszéd. „Új mellem a kandallóhoz, föl van szitva melege, Csobáncz várról edes kedves im halljad egy agg rege“. És regélnek hosszú sorokban Hellebronth Géza, a kövér Molnár Jenő, Malatinszky György és Lukács Gyula a tengerész. Holnap Marjay Peter tiszteletes úr, Eudrey Gyula az éles hangú és Vertán Endre fognak beszélni. Mindenik tiltakozik, hogy „obstrukció“ volna, de mindenik kibeszéli az üléseket „viharos tetszés“ közt.

Az ellentét világos, a szándék bizonyos, az eredmény pedig egyenlő a nullával. Az az — dehogyné! Az aradi „Tribuna Poporului“ című román lap a felosztás lehetőségéről beszél és a mellett tör lándzsát, hogy a románság hagyjon fel meddő passivitással, folytasson gyakorlati politikát, mert a siker kilátásával vehetne most részt egy erős nemzetiségi ellenzék a magyar parlament tárgyalásaiban.

Szóról-szóra ezt mondja: „Miódön azt látjuk, hogy a magyarok között uralkodó szellem éppen most minő módját választja az alkotmányos küzdelemnek, nagy bűn volna, hogy továbbra is távol maradjunk az állami élettől. És még nagyobb lenne a bűn, ha távol tartanók magunkat ettől a küzdelemtől, a mely az egyedüli út törekvéseink céljához.“

És a „Tribuna Poporului“ jókor szolaltatja meg riadó-ját, mert sirban fekszik immár Ratiu János ügyvéd, a román passivisták vezetője, a Hieronimi volt belügy-miniszter által felosztott román nemzeti bizottság elnöke, kinek halála hírére Bukarestben gyászlobogót tütek ki, Pherekides román képviselőházi elnök pedig részvét-táviratot küldött. Sirban fekszik a passivisták vezére, kinek temetésére Mihályi érsek is N-Szebenbe utazott, tetteit dr. Bunea Ágoston balászfalvi kanonok méltatta gyászbeszédében. Ámde Romániában nem méltányolják a passivitas elvét s a „Tr. Pop.“ a románság körében a mindjobban terjedő aktivitás szószólója, mert — amint kifejzi — „arról van szó, hogy mi fellepésünkhöz szervezkedve legyünk“, mert hátha Széll felosztja az országgyűlést!

Az obstrukció tehát valóban rossz szolgálatot tesz nekünk, de annál kívánatosabb helyzetet teremthet a nemzetiségi törekvéseknek. Már hallhattuk a szász, a szerb, a tót nemzetiségi képviselők hazafiatlan jellegű beszédeit, most csak a kell, hogy adjon lehetőséget az obstrukciós párt a román „nemzetiségi“ küldöttek bevonulásának is. Senki sem mondja, hogy szándékosan, célzatosan teremt elő ily lehetőséget az obstrukció pártja, hiszen sertöbb kifejezésekkel senki sem támadja a nemzetiségi képviselőket; de hogy az alkotmányos uralkodó irántitiszteletnek kissebbitése, az ország kormányának túlzottan sértő kifejezésekkel való piszkolása nem segíti elő a nemzetiségek hazafiasabb elemei között a magyarsághoz való ragaszkodás érzelmét, elég arra példálul hozni fel a torontáli és temesi svabok közt tejedő „allduitsch“ erzület jeleit, holott pedig ezek nemtül beszélő, de jó magyar érzületűek voltak s őket felvilágosítani nem lesz könnyű feladat, ha tiszser is becsukják holdongombás lapjaik szerkesztőit, mert ők egyszerűen csak összeszedik s bokretába kötik a tulzó, sértő ellenzéki szóvirágokat s reá mutatva felkiáltanak: imo, ilyen a magyar kormány, ilyen a magyar alkotmányos élet! kinek kell ilyen! s aztán meg van a hatás a mi kárunkra.

Azért tehát böles megyei politikusok, talán még se üjünk tovább is összetett kezzel! s ne bámuljunk tetteül oly áhitattal a magas egekre, mert onnan bizony nem röpüli sült galamb a számba. Munkáljunk a hazafiasan érző elemek összetartásán!

—k.

A megyei állandó választmány összehívása.

Főispán úr ő méltósága folyó év és hó 19-ikére rendkívüli közgyűlést híván össze, ennek tárgyai előkészítésére az állandó választmány első ülése hatánapjúl december hó 11-iké, a második állandó választmányi ülés határidejűl december 18-ikát tűzven ki, ezennel van szerencsém Alsófehérvármegye törvényhatósága állandó választmányát folyó évi december hó 11. és 18-án délelőtt 9 és 1/2 órára a vármegyeház kisléstermében

TÁRCSA.

Örmény anekdoták és egyéb apróságok.

E ezim alatt Szamosújvárt Bányai Elemér igen ügyes, vidám kötetet adott ki. Mutatványul közlünk egy néhányat e józú gyűjteményből. Ára 3 korona. Megrendelhető Szamosújvárt. Ajánlva olvasóink figyelmébe.

Jönnek a magyarok.

P. G. balászfalvi kereskedő többet magával Nagyenyed felé tartott az enyedi mészárlások idején. Sötét este volt, midőn a lovas társaság Felvinczre érkezett. Alig pár percnyi pihenő után tovább folytatták utjukat s rendes ügetségben haladtak a falu kijáratáig. Itt azonban kellemetlen meglepetés várukozott rájuk. Mintha a pokolbeli ördögök valamennyien kiszabadultak volna, minden oldalról dühös kutyaugatás, csaholás és vonítás fogadta őket. A romok között levő Felvinczről és környékéről, több mint száz kutya gyűlt össze és leirhatatlan vad orditózást csaptak. Szörnyen megijedtek a lovasok, egyedül P. G.-t nem hagyta el bátorsága. Remegő társaihoz biztatva szólott:

— Azt hiszem oláhok is vannak a közelben, azért mindenütt nyomomban legyetek. Ha lövök, ti is löjjetek.

A legvitézebb mindjárt peszímista sejtelmeket halatott:

— De hátha elfognak, mit csinálunk?

— Légy nyugodt nem fognak el, csak kiáltsad bátran, hogy: jönnek a magyarok!

Ezután gyorsan megtöltötték fegyvereiket és a P. G. vezetése alatt vágattak előre. A kutyahad rémületes

üvöltözés között neki rohant a lovasoknak, ámde alig-hogy közeledtek, P. G. elkiáltotta magát: jönnek a magyarok! mire az összes fegyverek eldördültek.

A társaság többi tagjai torkuk szakadtából hasonlóan kiáltottak: jönnek a magyarok! és ujjabb golyó-zápor érte a kutyatömeget, mely ész nélkül szétszaladt minden irányban.

De nemcsak a kutyák, hanem a közelben rejtőzködő oláhok sem mertek ezután előbujni, mert az örmények „jönnek a magyarok“ kiáltásaikkal olyan zajt csaptak, hogy a megrémült oláhok óvatosan visszahúzódtak abban a hiszemben, hogy legalább is egy honvéd brigád közeledik ellenük. Mire pedig ismét előbujtak, az örmények már a harmadik határban figyelmeztették a népet a közeledő veszedelemre s ezzel a praktikával bántódás nélkül eljutottak Enyedre.

A furfangos diák.

A nagyenyedi örmény boltshoz ellátogatott egy diák és alázatosan megkérte, hogy csináltasson számára egy rend ruhát. A boltos így szólott:

— Csináltatok fiam szívesen, de a dulugenczia végén meg kell ám fizetni.

— Megfizetem becsülettel, csak most ne kívánja. Kifogytam a pénzből.

— Igen ám, csakhogy nekem egy kötelezvény is kell, mert a ki adós, legyen kötelezve, annak az a rendje.

— Adok kötelezvényt, nyugtát, mindent a mit kíván, csak diktálja, hogy mit irjak, — mondá nagy örömmel a diák és tollat ragadva várta, hogy a boltos diktáljon.

megtartandó gyűlésre összehívni, melyen való megjelenésre a választmányi tag urat tisztelettel felkérem.

Nagyenyed, 1902. december hó 5-én.

Szász József.
 alispán.

A nagyenyedi függetlenségi pártból.

Nyílt levél Török Bertalanhoz.

Kedves Barátom! Lapodban, a nagyenyedi „Közérdekben“, mint a nagyenyedi választókerület országos képviselője is, érthetetlennek nyilvánított, hogy a függetlenségi párt, amelyhez volt szabadelvűek is csatlakoztak, Nagyenyeden miért alakult éppen most meg és nem előbb? Másfelől akadnak olyanok, akik az egész mozgalmat személyed ellen irányulónak látják, a mi pedig egészen légből kapott híresztelés.

Hiszen közlünk senkinek sem volt eszeágában sem ellened tüntetni, hanem igenis kormányt ellen. Ha lehetett volna reményeségünk a te vezetésed alatt adni kifejezést elégtelenségünknek, talán elmaradt volna az új párt alakítása.

Mert te a meddő tehetetlenség eme szomorú korszakában választókerületed érdekében sokat faradoztál. Ezt mindnyájan tudjuk, valamint azt is, hogy egyik-másik terved meghiusulása nem rajtad mult. Nekünk tehát semmi különös okunk nincsen ellened tüntetni, a mit — tudomásunk szerint — temagad sem tétélezel föl rólnak.

Hanem van elég a jelenlegi kormány ellen, melynek sok beszéde és ígéretése kirívó ellentétben áll állandó semmittevésével, önértékes kérdése hazánk ellenségei előtt való meghunyászkodásával, erélytelenségével és hamari megalkuvásával. Miáde immár csordultig tele töltötte türelmünk poharát, úgy hogy hazafiúi kötelességből elodázhatatlanná vált hallgatásunkat, csendben gubbaszkodásunkat végre már megtörni.

Ez a hangulat, ez a felfogás teremtette meg Nagyenyeden a függetlenségi pártot, semmi egyéb; ez fogja megteremteni egyebütt is s bár teremtené meg hazánk minden valamirevaló városában és falujában, hogy elevenségre, tetterőre serken'se a mi aluszékony és lejtőn haladó politikánkat!

Mintha mi sem volna egyszerűbb a kötelezvény szerkesztésénél, a boltos csakugy foghegyről diskurált:

— Irjad hát, hogy Kötelezvény „s a többi.“ Aztán tudod már a többit.

— Megvan, — szólta a diák.

A boltos tovább diktált:

— Kelt ekkor és ekkor, itt és itt. A többit már tudod.

A diák leírta becsületesen: ekkor és ekkor, itt és itt.

— Na látod, te számár, hogy nem nehéz. Irjad tovább: ezennel beismerem, hogy ekkor és ekkor, itt s itt, ettől és ettől, ennyi és ennyi posztószövetet vettem.

Hibánélkül leírta a diák, hogy ettől és ettől, ennyi és ennyi posztót vásárolt. A boltos folytatta:

— Megfizetem pontosan és hiány nélkül ekkor és ekkor, itt és itt.

Ez és ez, tanuló.

Mikor készen volt a diák az irással, szépen összehajtogatta, lesimitotta és átadta a boltosnak, a ki elvette többi becses okmányai közé és várta a fizetési határidőt. Ámde kétszer is letelt már a terminus s a diák még mindig nem jelentkezett a pénzzel.

Megunta a boltos a hosszas várukozást s küldte a fiát lóhalálában a kötelezvénynyel a gimnáziumi direktorhoz, hogy utatisa a diákot fizetésre. Elolvasta tiszser is a furcsa kötelezvényt a direktor s mikor betelt a nevéttel, vitte a tanárokhoz, hogy ők is mulassanak. Ekkor és ekkor, itt és itt, ez és ez, — no hiszen várhatsz

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószér.

Ez üdvös cél érdekében és szolgálatában szívesen látnánk bárkit is soraink között, de nagyobb örömmel és szíveséggel senkit nem, mint épén tégedet.

Változtalan barátod:
Farnos Dezső.

Válaszul

Farnos Dezső barátomnak.

Örömmel ragadom meg mindig az alkalmat, ha komoly eszmecserére hív fel akár jó barátom, akár ellenfelem. „Győzzön a jobb” az én jelszavam a mi nemzeti politikánkban is, melynek szerény, de lankadatlan, hű munkása vagyok. Szívesen fogadtam ez okból is szavaidat s azzal a tisztelettel, melylyel minden hazafias politikai véleménynek adozom, meg is fogom tenni észrevételeimet.

Ezuttal csak annyit kell kijelentem, hogy igazán képtelenség volna az a feltevés, mintha én személyem ellen irányulónak tekinteném a függetlenségi párt megalakulását. Ha valaki ily indokot hozna fel, tiltakozom ellene.

Nem egyezik meg demokratikus lelkületemmel az olyan felfuvalkodott gőg, mely oly nagyok képzeli magát, hogy legyőzésére a polgárság elkeseredését kell felkeltetni és politikai pártot alakítani. Hiszen én nem feledhetem el, hogy engem szeretettel pártkülönbség nélkül két ízben egyhangulag választott meg szülővárosom polgársága, melynek soraiban nincsen olyan, a kit megbecsülni, s a kinek alkalomadtán jó indulattal szolgálni ne igyekeztem volna anélkül, hogy politikai nézetet valaha csak kérdeztem volna is. Nagyön köszönöm neked, hogy a személyi jó indulatnak soraiban te is kifejezést adtál s a szíves voltál biztosítani, hogy a függetlenségi párt megalakulása a vezetők politikai érületének a politikai helyzet által indokolt ideális megnyilatkozásában, nem pedig — a mit felténni eszem ágában sem volt s a mire alkalmat nem is szolgáltattam — a személyi ellenszenv feltűntetése vágyában keresendő. Tisztelő barátod:

Török Bertalan.

Indolencia.

A magyar társadalom lelkiismeretes munkásai s a nemzet jövője felett éber lélekkel virrasztó hazafiak nagy buzgósággal, lázas tevékenységgel fáradoznak e társadalomnak nemzeti érzéssel való erősítésén. Érzik, hogy a mi sajátos viszonyaink között az állam sokoldalú, sikeres munkát ez irányban nem végezhet. Mert mi e részben — dacára ezer éves állami életünknek — még mindig mostoha sorsban élünk, nem úgy, mint más, függetlenebb, vagyonosabb, nevesebb, s tehát szerencsésebb nemzetek. Nálunk a nemzeti munka terhének egy igen-igen nagy és tekintélyes része a különben sem erős s kevésbé vagyonos társadalom vállaira hárul, s éppen ezért, e különös körülmények között nálunk a társadalom említett munkájának kétszerte nagyobb jelentősége, s a nemzeti társadalom összetartására, a rokon tényezők egyetértésére, közös lelkesedésére kétszerte nagyobb szükség van, mint egyebütt. Ha áll mindez általánosságban, sokkal inkább áll szűkebb értelemben az erdélyrészi magyar társadalom életére nézve. Itt igazán, a szó betűszerinti értelmében, minden egyes hazafinak lelkesedésére, buzgó és komoly munkájára a

szegény boltos, a mig ettől és ettől, itt és itt megkapod pénzedet.

— Mond meg fiam az apádnak, — üzenték a tanárok, — hogy az és az már nem jár iskolába.

A fiu hazament, visszavitte a kötelezvényt, de félóra mulva jött helyette az apja. Egyenesen a direktorhoz ment:

— Itt az irás, ő írta, tessék előhivatni!

— Kit?

— A ki a kötelezvény alá van írva.

— De lelkem, ide nincs senki aláírva.

— Már hogyan volna — erőlködött a boltos.

— Nem tudok ugyan olvasni, de hála istennek, nem vagyok én se vak. Hát ez micsoda?

A direktor elővasta ekkor a kötelezvényt, megmagyarázta a boltosnak és göröcsös nevetés között átadta az irást.

A boltos elkezdett monologizálni:

— Na megállj talvaj diák, majd adak én mig niked ruhát, brassait (kötél) a javából. Így becsapni ingemet. Az én számból írta a talvaj, pedig az ő szájából kellett volna. Na megállj csak, majd adak én niked brassait a javából — és ezer darabra tépte az irást, melylyel a hunczut diák őt, a fufangokban előnyösen járatás félfut, oly csufosan megszegényitette.

nemzeti társadalom erősödése érdekében égető szükség van. A közélet legegyszerűbb, legszerényebb körben élő embere is öntudatos magyarságával sok jót tehet, viszont eleven nemzeti öntudatnak és kötelességérzetnek hiányában sok káros mulasztásnak lehet részese.

Itt szava, jóakarata, kezdeményezése, lelkesedése vagy áldozatkészsége senkinek sem felesleges, sőt mindezek mindenki részéről szükségesek. Egy, a maga helyén és kellő időben elhangzott szó, tett kezdeményezés, mutatott példa vagy kifejtett akció mindig megtermi a maga áldásos gyümölcsét, míg azok véletlen vagy szándékos elmulasztása, tehát a nemzeti hanyagság a nemzeti ügy kárával jár. Ez az erkölcsi világ örök és megbonthatatlan törvénye.

Jól tudjuk, hogy mindezek nem új gondolatok, s hangzatosak is azokat eléggé urbi et orbi, mert régi jó magyar természetünk szerint szeretünk deklamálni és nagyokat mondani. A bankettes környezetben nagy eljénést provokáló szavak azonban elhangzanak és marad minden a régi. Mert a lelkesedés nálunk csak mámor és nem erő. Mindenféle erényvel dicsőíthetjük magunkat, csak egyet nem szabad magunkénak mondani: a komoly kitartást. Sajnos e megrögzött, régi rossz természetünket nem tudjuk, nem akarjuk leszokni, megváltoztatni. Lépten-nyomon merülnek fel esetek, melyek mint mulasztás, hanyagság, nemtörődömség vagy indolencia, társadalmunk bágyadságát, erőtlenségét igazolják. Éppen egy ilyen konkrét esetet akarok röviden felemlíteni, mely e panaszos soraim indokául szolgál, s felemlítem annyival inkább, mert elhallgatása a fentebbiekben kifogásolt mulasztásnak volna minősíthető.

Tudvalevő dolog a nagyközönség előtt is, hogy a hazafias, független gondolkodású társadalom kebelében alakult Székely-Társaságok czelja az, hogy a székelységnek, e legnemzetibb, de állam és társadalom részéről leginkább elhanyagolt fajtörzsek érdekeinek felkarolásával a társadalmat kötelességeinek tudatára ébressze, felhasználható erőinek értékesítésére sarkalja, nemzeti érzésében erősebbé, öntudatosabbá tegye. Ma már ország szerte több mint 60 u. n. Székely-Társaság működik társadalom legfontosabb és legégetőbb feladatainak mezején. Ez a hazafias érdek hívta életre Nagyenyed társadalmában is a f. évben a Székely-Társaságot, melynek lelkes és buzgó tagjai tudnak és akarnak időt szakítani, s egy kis fáradságot fordítani a székelység, s a mi itt nálunk egy: a magyarság kulturális, közgazdasági kérdéseinek tanulmányozására, s módok és eszközök keresésére a végett, hogy a székelység, s általában az erdélyrészi magyarság érdekeinek védelmére megindult társadalmi mozgalomban mint hűséges segédsapat, a saját hatáskörében és ereje szerint, e város hazafias társadalmának hivatásához méltó feladatát betölthesse. A Székely-Társaság a társadalmi akció és széles munka mezején egyik legsürgősebb teendőjének ismerte annak a rendkívül fontos közgazdasági kérdésnek lehetőleg sikeres megoldásra juttatását, hogy miként volna előkészíthető és keresztülvihető az alsófehérvármegyei és birtokokban és uradalmakban részint állandóan, részint időközönként alkalmazott idegen nyelvű munkaerőnek székely munkaerővel való helyettesítése, illetőleg kicserélése? Természetes, hogy ilyen nehéz gyakorlati kérdést a Társaság csakis magára a legjobb akarata mellett sem tud megoldani; reá, mint e féle ügyekben kezdeményezőre, mint irányt jelölő erkölcsi tényezőre inkább az agitálás, a közvetítés, az adatgyűjtés stb. munkája, vagyis a közös érdekűk erejének tömörítése, szervezése vártakozik. És éppen e szóban forgó kérdésnek e jól felfogott minőségénél fogva szükségét érezte a Társaság annak, hogy mielőtt további érdemleges lépéseket tenne, előbb a legközelebről érdekelt birtokos és gazdakörökkel érintkezzen, s tőlük nyerjen a viszonyaikra, igényeikre vonatkozó oly adatokat, a melyekre e kérdés gyakorlatias kezelésénél mulhatatlanul szükség van. E végből a Társaság elnöksége a vármegyei nagy birtokok birtokosai és gazdatisztjei közül mintegy huszat hazafias bizalommal megkeresett, arra kérvén őket, hogy a Társaságnak nov. havi összejövetele alkalmával szíveskedjenek közvetlen érintkezésbe lépni a Társasággal, s közös, bizalmas tanácskozás rendjén gyakorlatias felvilágosításokkal és útmutatásaikkal annak segítségére jönni a kérdésnek legalább a megoldásra való előkészítésében. No ugy-e, ez nem mondható valami tulságos nagy követelésnek? És mi lett az eredmény? Talán azt gondolod jámbor magyarom, hogy a fölkerített hazafias készséggel siettek és kapva-kaptak a jó alkalmon, hogy e fontos ügyben segítségük jöjjenek a kezdeményezőknél? Oh te naiv ember, feleled, hogy nem vadászatra, szólt az invitálás, hanem komoly munkára, fejtörésre, gondot adó munkára; tehát csak nem kívánhatod, hogy ilyen dologért kizavartassa magát az otthon kényelméből a hanyatló sorsába mind inkább befásuló vármegyei magyar? Mit akarnak azok a nyugtalanok székelyek? Hát nem jobb otthon ülni, s csendesen

pipázva kritizálni a világot, vagy legfőbb szállítani a tót munkásokat, parancsolni az értelmetlen, tunya oláh napszámoknak, s még a magyaroknak is — ha ilyen is akadna — persze more patrio ékes oláh nyelven?

Persze, hogy jobbnak vélték ezt az illetők. És az eredmény az, hogy egy birtokos kivételével, a ki lelkes hangu levelben üdvözölte a kezdeményező Székely-Társaságot, buzdította azt a további akcióra, s kifejezte ahoz való csatlakozását, a többi érdekelt még csak életjelt sem adott magáról. Ilyen formán a kérdéses ügyben nem történhetett semmi. De hát jó urak, így akarjuk a nemzeti erősödés munkáját szolgálni? Avagy kire bízzák önök annak a kötelességnek teljesítését, a melynek terhéből, mint a haza polgárainak, mint a nemzeti társadalom munkásainak mindnyájunknak ki kell részünket vennünk, ha a felelősséget a jövővel szemben viselni akarjuk? Talán ezt is, mint sok egyebet, egyedül az államra hárítjuk? Szegény magyar állam! ha egyéb dolga nem volna, mint csakis nemzeti ügyért áldozni, be boldog, nagy és erős lenne ez a mi hazánk. De nem látjuk-e, hogy az államot sok részben idegen érdekek szolgálataira kárhoztatta roz sorsa, hogy a nemzeti erő legjavára részét idegen czelok kötik le? s nem érezzük-e, hogy éppen e sanyaru helyzetben a tulajdonképpen nemzeti munkának igen nagy része annak a társadalomnak vállaira hárul, a mely társadalom összetartásban, szervezetben és vagyonban más nemzetek társadalmánál feltűnően gyengébb? Ilyen körülmények között minden mulasztás, kényelmesség vagy közönyösség sajnálatos indolenciának minősíthető, a melynek káros következménye egyben vagy másban mindenestre tapasztalható lesz. Vigyázzunk, mert a jövő előtt a mai kor nemzedéke felelős, s törekedjünk arra, hogy e felelőség terhe alól a ma előttünk álló nemzeti feladatok hűséges teljesítése alapján az utókor elismerése mentse fel, nehogy — más-különben — kárhoztató szava azt örök büntetéssé tegye ránk nézve!

Z. J.

Egy vidám est.

A szegény tanulókat segélyező egyesület ritka szerencsével nyitotta meg a téli mulatságok sorozatát. Érdekes program, váraozást felülmúló előadás, szép harmónia, jó kedv, mindez együtt olyan kellemes hangnemi olvadott össze, amint iriglyessel nézhetnének a képviselőház unalmas obstrukciójával vesződő honatyái, kikből ez a gavyodott állapot lassanként kúsztít minden kedélyességet. Bezzeg, micsoda más hangulatot keltett bennünk a csinos terem piros székain elhelyezkedett szépséges ifjú hölgyesereg, tiszt. Tóth Gyula, e sympathikus ifjú segédlelkész énekára! Nem csodálom, ha ennyi szép, mosolygó alak igazán hangulatot keltett ez ifjú emberben, kiben kellemes meglepetéssel egy tehetséges zeneköltőt üdvözölhet társadalmunk. Hol, kitől, miként tanulta ezt a művészetet? nem tudom, de hogy ötlettel, szervez, finom érzéssel párosítja tudását, azt örömmel ismerte el a nagy közönség, mely sürű tappsal honorálta saját szerzeményü „Románca”-át. Egy minden tekintetben briliáns zongora-játékot hallottunk ezután. Simalyáné úrhölgy, kinek klasszikus zenetehetsége és remek technikája valóban művészi nívoun áll, játsza el a Wagner: Tauhauser nyitányát Winkler Lia k. a. l. kápráztató ügyességgel és méltó hatással, alig-alig szűnt meg a zugó taps.

E fényes hatású szám után tiszt. Tóth Gyula olvasott fel a szerelem minden rendű-rangu kellemes változatairól, nem praxisból ugyan, amint mondták, de a filozofus fejtegetéseket oly ügyes humorral fűszerezte, hogy készséggel elismertük, hogy ily sokoldalú s a mellett komoly ambíciója fiatal ember előtt bizonyára szép jövő áll, ki méltán fog beszélhetni egykor, — praxis után is.

Városunk egyik édes hangu csalogánya, Pauer Jolán k. a. lépett az emelvényre, maga kísérvé zongorán csengő énekét. Egyik dalt a másik után oly igaz érzéssel és temperamentummal énekelte, hogy a zajos tetszés folytán engednie kellett a közkíváuatnak s azt egy pár szép népdallal köszönte meg.

Az ifjú nemzedék starja bizonyára Winkler Lia k. a. Észkel, zongoráz, szaval oly jó kedvvel, oly bravourosan, hogy ily ifjú korban csakugyan meglepő. Egy monológot adott elő: Férjhez menjek? Amint elszavolta és eljátszotta ezt a kis életképet, azzal a bájos természetességgel és kellemes könnyedséggel, valóban bámulatot keltett bennünk feltűnő haladásán. A közönség nem győzte eléggé tetszése jeleivel árasztani el a kis művésznőt.

„Ha vége jó, minden jó” közmondást másképpen kell alkalmaznunk az utolsó számból, dr. Joksmán Ödön debutirozásánál s azt mondjuk: „pompás kezdetnek briliáns a vége”. Nem csoda, mert dr. Joksmánut a megelőző előadók művésze, a legszebb vetélkedés, ugylátszik annyira elragadta, hogy mesteri hegedülésé-

vel és én zajos taps egyikkével. Általán sikerült kikitűnjön. Termés vigan tán sajnálták. 50 frtot sok egy s meg 100 s kérjük a koronát kal több holott az szüntelhe

— La valamint küldeni sz. — Eg egyházkö költsegei lőre, új s ket s a tartozása utasított. — Az természet 4 órakor választma. — Kö gyei k. b. lefolyásár olvasóink. — Rá — a mint kor emel a Bethlen kedvező a használni. — Gy folyó évi szünetes évében es évi decze lomra. Az város pol kei. Amb Ambus. — A délelött versenyt ifj. zene gaton ját 4. Szaval 6. Zong vegyeska lát a hat. — Fe felolvasó hó 14-en ház gyűl kollegium. — A évi decze iskola te évi rend gári lea Titkári lyek a ké ségnél. Karácson. — A ban a k hó 20-á iránti k jéhez cz. — A sági tori tornaver ban. A érdeklő. — Fe „Szegény soros es tiszta jó Gyuláné Gáspár Gergely.

vel és énekével ragyogóan fejezte be a műsort s a zajos tapsokra szívesen megszerezte ő is legszebb dalai egyikével.

Általános volt a vélemény, hogy ily nagyszertien sikerült koncert, melyben mindenik szereplő annyira kitűnően szép tehetségével, rég az ideje nem volt.

Természetesen a vidám hangulatban könnyű volt vigan táncolni s bizony voltak elegendő, akik nagyon sajnálták, hogy miért van vége 12 órakor! Hja, kérem! 50 frtot kellett így is fizetni a teremért, ami bizony sok egy szegény egyletnek, melynek jótékonyágát 100, meg 100 szegény tanuló várja édes reménységgel. Ugyan kérjük a jó embereket, támogassák a jó célt, hiszen csak 2 koronát kérünk egy egész esztendőre, amennyinél sokkal többet elveszteszünk néha igazán semmisségekre, holott azzal csak szegény gyermekeknek didergését szüntethetjük meg egyletünk útján. —n.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Egyháztanács-ülés.** A nagyenyedi ev. ref. egyházközség keblé tanácsa tárgyalta az egyházközség költségeloirányzatát, szavazott egyházkerületi képviselőre, új szövegezésben megállapította a papi díjleveleket s a templom építési költségeiből keletkezett függő tartozásai végleges rendezése céljából javaslatot utasított bizottságot küldött ki.

— **Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület** december hó 10-én delután 4 órakor Gyulafehérvárt a városház tanácstermében választmányi ülést tart.

— **Közigazgatási bizottság.** Az Alsófehérmegyei k. b. f. hó 10-én rendes ülést tartott, melynek lefolyásáról lapunk következő számában fogjuk értesíteni olvasóinkat

— **Rákóczy-kiállítás.** A következő év nyarán — a mint már lapunkban jeleztük — Kassán a Rákóczykor emlékeiből kiállítást rendeznek. A mint értesülünk, a Bethlen-kollégium tanárokara és ifjusága e szép és kedvező alkalmat tanulmányi kirándulásra is felfogja használni.

— **Gyászhir.** Ambrus Sámuel birtokos, Vizaknán folyó évi december hó 7-én, este 10 órakor, hosszas szenvedés után életének 78-ik és özvegyiségének 4-ik évében csendesen kimúlt. A megboldogult tetemei folyó évi december hó 9-én d. u. helyeztetek örök nyugalomra. Az elhunytat gyászolják: Ambrus Károly, Vizakna város polgármestere és neje szül. Dollay Ilka, gyermekei. Ambrus Dezső, Ambrus Iluska, Ambrus Károly és Ambrus Margit, unokái.

— **A kollégiumi ifjuság** f. hó 14-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor az intézet dísztermében házi hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Játsszik az ifj. zenekar. 2. Énekel a gimn. önk. dalkara. 3. Tárógatón játszik harmonium kíséret mellett Váró Zoltán. 4. Szaval Sallath Imre. 5. Énekel a tan. képző dalkara. 6. Zongorán játszik Fellner József. 7. Énekel a gimn. vegyeskar. Érdeklődő közönséget ez alkalomra szívesen lát a hangversenyt rendező előzőeken tanárkar.

— **Felolvasó-gyűlés.** A Székely-Társaság második felolvasó ülést — a mint előre hirdette volt — folyó hó 14-én delután 3 órakor fogja megtartani a városház gyűléstermében. Felolvasó lesz: Z a y z o n J á n o s kollégiumi vallásánár.

— **A szegény tanulókat segélyező kör** 1902. évi december hó 14 én d. u. 3 órakor a polgári leányiskola termében karácsonyi ruhakiosztással egybekötött évi rendes közgyűlést tart. Targysorozat: Ének, a polgári leányiskola növendékei által. Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárnoki jelentés. Indítványok melyek a közgyűlés előtt 8 nappal bejelentettek az elnökségnél. Ének, a polg. leányiskola növendékei által. Karácsonyi ruhakiosztás.

— **A nagyenyedi állami polgári leányiskolában** a karácsonytáji magánvizsgák folyó évi december hó 20-án tartatnak. A magánvizsgák engedélyezése iránti kérvények Alsó-Fehérmegye királyi tanfelügyelőjéhez czimzendők és az iskola igazgatóságához adandók be.

— **A Bethlen-kollégium** főgimnáziumának ifjusági tornaköre f. hó 16 án d. u. 5 órakor kezdve házi tornaversenyt rendez a kollégium szép tornacsarnokában. A meghívóban részletezett ünnepélyt ajánljuk érdeklődő közönségünk figyelmébe.

— **Felülfizetések.** Folyó hó 6-án a nagyenyedi „Szegény tanulókat segélyező kör“ által rendezett műsoros estély bevétele 312 korona, kiadása 196 kor. 34 fill. tiszta jövedelme 116 kor. 06 fillér. Felülfizettek: Pauer Gyuláné, ifj. Winkler János 4—4, Müller Mihály 5, Gáspár János 3, Csató János, ifj. Gréf János, Vadadi, Gergely, Bőjthe Kálmán, Vorobicz Kálmán, Dózsa Emma,

Dr. Mátyás Mihály, Pogány János, ifj. Elekes Viktor, Kiss György János 2—2 Utrich János 4, Baila Béla, Földes Ede, Fogarasi Rózsika 1—1 kor. és X. X. 1 korona 20 fillér.

— **Baltházár** két bűvész estélye kivált a hasonló, pántlika nyelvessel s csepürágással foglalkozó, többekévéből szédelő Boskók előadásai közül. Ez a rokonszenves, magyar származású, Amerikából 15 évi ott tartózkodása után hazájába visszatért bűvész két igen kellemes estét szerzett az enyedi közönségnek. Szemfényvesztéseit eddig városunkban nem tapasztalt ügyességgel, diskrecióval és ambícióval csinálta, s a miért különösen meg kell dicsérnünk, a mutatványait kísérő csevegéseiből az izléstelenység s hanálítás teljesen hiányzott. Művelt ember benyomását keltelte föl. Ki kell emelnünk hasbeszélő ügyességét, s mutatványai közül a virágnövesztést, kávéfőzést víz és tűz nélkül, a bűvész, mint szabó s a kristály-szekrény cziműeket. A közönségnek udvariasan köszönte meg pártfogását s kérte, hogy ha egy-két év múlva visszatér pártfogását ismét tanúsítsa. Meg is érdemli.

— **A Kathreiner-naptár 1903-ra** küldetett meg nekünk, mely ezúttal mint csinos és elegáns fali naptár jelent meg. A Kathreiner-fele kávénak minden barát-nője bizonyára szívesen akasztja majd azt dolgozó asztalkájának közelebe. Az a művészi kivitelű kép a mely e naptárt díszíti, minden szemlélő arcára kellemes mosolyt fog varázsolni. Egy csinos, vigkedélyű parasztleányt ábrázol, egy fiúzsza Kathreiner-kávé kezében tartva, a melynek kellemes illata jóleső képzeteletet gerjeszteni látszik. Mosolygó arcát az előlvezetben hamisan felre fordítja, mintha azt akarná mondani: „Egy fiúzsával ez a legjavából!“ Ez a meginvítáló felhívás mottója is a képek. Ugy értesülünk, hogy a Kathreiner-czég ezeket a csinos naptárakat minden üzletben, a hol a világhírű czikke, a Kathreiner-fele Kneipp-malata kávé árusítatik, a vevőknek ingyen osztogatattja.

Közigazdaság.

Heti piac.

A ragados száj- és körömfájás következtében alakított veszkerület, Nagyenyed és a bele foglalt néhány községre feloldatott. A zárlat után az első átlavásár e hó 4-én folyt le, miáltal a heti piac élénksége tetemesen emelkedett.

Szarvasmarhából a felhajtás 200 db-ra tehető. Eladásra került 13 db szuro marha és 28 db borju. Sertésből már élénkebb volt a piac. 300-ra tehető a felhajtás száma. Eladásra került 77 db közepes minőség; elősúlyban átlag 100—120 koronával.

Daczára az emelkedettebb áraknak, kereslet meglehetősen volt; hiányzott azonban a vételkedv. Teljesen elkészült sertés különben alig hajtattott fel, többnyire főlhizottak szolgáltatják a levágásra szánt mennyiséget. Remélhető azonban, hogy a következő felhajtásoknál nagyobb lesz már a kínálat, miáltal a most jegyzett árak is csökkenni fognak.

Általában azonban a szuro sertéseknél egyelőre alig várható kedvezőbb árak, minthogy hizott árban roppant kevés a készlet.

Örömmel konstatáljuk továbbá, hogy a lefolyt heten, Fenichel Simonnak a tojás-piaczon tett szolid árirányítása következtében a napi árak normális mederbe tereltek. E hó 4-én magán fogyasztásra is 3 darabonkint 18 fillérral volt kelet.

Baromfiból gyenge hozatal volt; árak emelkedőben. Zöldség-piaczon a kereslet hanyatló. Gyümölcsben semmi készlet.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény társaság könyvnyomdájában

Noé áldása

valamint az összes biblia történetek a világ teremtésétől a mai napig beufoglaltatnak a most megjelent **Verses Szentírásban**. Ára — 2176 oldal négy kötetben — 9 korona 60 fillér. Megrendelhető a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában Egerben (Hévesmegye) — Ugyanaz egy kötetben 10 kor. 40 fillérré kapható. 335 13—30

Sz. 4404/902. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbíróóság mint telekvi hatóság közhírré teszi, miszerint dr. Jeney Elek ügyvéd végrehajtató részére 83 kor.

56 fillér tőke, ennek 1899. évi szeptember hó 26-ik napjától járó 5% kamatai, 18 kor. 02 fillér eddig már megállapított, ugy a jelenlegi 8 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek, valamint az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján csatlakoztatott végrehajtató nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 200 korona, az „Albina“ takaré- és hitelintézet 129 korona tőkekövetelés és járulékaiknak behajtása végett Bekő Márton végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. bíróság területéhez tartozó Istvánháza község határára fekvő 37 sz. tjkvben felvett s Bekő Mihály a Mártoné és Bekő Márton a Mártoné istvánházi lakosok nevére álló A + 1 r. 86 1, 87 3 hr. sz. belsőre 93 kor., a 2 r. 174 1 hr. sz. szántóra 100 kor., a 3 r. 201 1 hr. sz. szántóra 161 kor., a 4 r. 306 1, 307 2 hr. sz. szőlőre 97 kor., az 5 r. 348 hr. sz. szántóra 50 kor., a 6 r. 442 1, 443 2 hr. sz. szántóra 38 kor., a 8 r. 700 hr. sz. erdőre 05 kor., a 10 r. 861 1, 862 2 hr. sz. szántóra 08 korona, a 298 sz. tjkvben felvett s Kis Ferencz a Ferenczé istvánházi lakos nevére álló A + 1 r. 797 hr. sz. szántóra 136 korona, a 294 sz. tjkvben felvett s Jóó Márton az Istráné istvánházi lakos nevére álló A + r. 1133 hr. sz. kaszálóra 28 korona, a 12 r. 1206 hr. sz. kaszálóra 124 koronában megállapított kiküldési árban az árverést az 1881. évi LX. t. cz. 176. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1902. évi december hó 27-ik napjának d. e. 10 órája Istvánháza községben a község-háza közepén tette ki. S Minthogy a kiküldési ár a 600 koronát meghaladja az árverési hirdetmény kivonata a „Közérdek“ ez. lapban egyszer leendő közléssel vegett végrehajtató képviselőjének kiadatik.

Báuaipenzul a kiküldési ár 10%-a készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban az árverező biztos kezéhez előre lefizetendő.

A vételár három részletben fizetendő le a nagyenyedi m. kir. adóhivatalnál és pedig az első részlet 15 nap, a második részlet 30 nap és a harmadik részlet 45 nap alatt az árverés napjától számítva.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órákban ezen telekvi hatóság nál és Istvánháza község előjáróságánál megtekinthető.

Végrehajtást szenvedő az 1881. évi LX. t. cz. 169. §-a szerint az árverésen mint árverelő részt nem vehet, kivéve, ha a végrehajtatónak nem személyesen kötelezett adása és az ingatlanok árverését csak azért tartozik eltérni, mert annak ő a telekvi tulajdonosza és ha az elhalt adós örököse.

Ezen árverési hirdetmény és feltételek a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok mellett kézbesítendő.

Miül érdekelték értesítettnek.

A marosújvári kir. bíróság mint telekvi hatóságtól.

Marosújvárt, 1902. évi október hó 13-án.

Sólyom,

kir. aljárásbíró.

574 1—1

Sz. 3023—1902.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróóság mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagyszabonyi takaré- és hitelintézet végrehajtatónak Preszekán Juon s tarsai végrehajtást szenvedők elleni 318 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. bíróság) területén levő Mundra községben és határára fekvő a mundrai 36 sz. tjkvben A + 1—3 r. 5, 6, 109, 206 1 hr. sz. a foglalt felerészben Olteán Stefan végrehajtást szenvedő és felerészben Olteán Mária szül. Preszekán végrehajtást alatt nem álló tulajdonostárs nevére álló egész ingatlanokra 200 korona, valamint a mundrai 1 sz. tjkvben A + 1—8, 10—14 r. 21, 22, 105, 119, 156, 110 1, 182, 210, 221, 274, 285, 314, 338, 350 hr. sz. a foglalt ingatlanoknak a B 4 alatti öz. Zsellérné szül. Albu Mária újból férjezett Preszekánné nevére felvett egyketed (1/2) részben árverést 908 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi december hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Mundra község-házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kiküldési áron aló is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók, utóajánlatot tett végrehajtató és képviselője kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 20 kor. és 90 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1902. évi augusztus hó 28-án.

Korinsky Győző,

kir. aljáró.

575 1—1

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

530 123

Pontos és szolid kiszolgálás!

Tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki t. közönséget, hogy a

karácsonyi és újévi gyermek-játékok

megerkeztek és az alanti jegyzés szerint nagy választékban kaphatók.

Hintalovak biztosító üléssel konyha, gazdasági, zenei hangszerek, mosóedény és huszár felszerelések, mosdóasztalok, aranyozott és bronzírozott ágyberendezések, edényekkel berendezett diszkosarak, porcellán-, czin-, és égetett faedények, csörgők, trombiták, puskák, kardok, králinét, bádójáték, roulet, tombola, lottó, harangkalapács, dominó, kuglizó, kirakó játékok, skatulas játékok, számológép, állatok gummilabdával, zenélő dobozok, kintorna, zenélő, tapsoló és síró pojáczák, gozhajok, vasutak, bádógocsi. Képes könyvek stb.

Mozgó, alvó és borbabák. Mozgó, gépezetes játékok. Karácsonyi diszkek, cukorkák és gyertyák.

Déli gyümölcsök.

Füge, szentjános-kenyér, narancs, citrom, datolya tiroli gesztenye, malaga szőlő stb.

Finom és jöminőségű rumok, 1 lit. 80 kr., 1 ft., 1 ft 20 kr., 1 ft 40 kr., 1 ft 60 kr. és 2 ft.

Többféle likörök. cognac, teak, suson, peccovirág, mandarin, császárkeverék és congó. Diszkes kirakatokat becses figyelemmel ajánlva.

Nagyenyed, 1902. december hó.
568 3-7 Teljes tisztelettel

Harmath Miklós.

Finom kávék.

1 kiló 1 ft 20 kr., 1 f. 30 kr., 1 f. 40 kr., 1 f. 50 kr., 1 f. 60 kr., 1 f. 80 kr., 1 f. 90 kr. és 2 ft.

Valódi Brazy Kálmán főle sóborszársz. 10% kedvezmény az alap-árból.

Friss caviar, sardínia, pisztráng és muszka-hal kapható.

Előleges jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a közelgő ünnepekre ajándék könyveken és levélpapírokon kívül **diszmuárúk** és **válogatott gyermekjátékok** is érkeztek **finomabb kivitelben.**

Kérem a t. vevőközönséget, mielőtt szükségletét bárhol is beszerezné, ne mulassza el azok megtekintését üzletemben.

B. pártfogását kérve.

tisztelettel
Földes Ede

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, göresökben és ideges bántalmakban szenved, kérjen prospektust, a melylyel ingyen szolgál és bérmentve a **Schwanen gyógyszerár** Frankfurt a/M.-ban.

484 8-52

A híres és közkedveltségnek örvendő K. Impér

„Répáti“ Savanyuvíz

mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól **egészen friss töltésben kerül forgalomba.**

Purjesz Zsigmond dr. prof. a következőképp nyilatkozik: „Bizonyítom hogy a „Répáti“ savanyuvíz a nyákhearták hurutos bántalmai ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.“

Dr. Lengyel Béla m. kir. tud. egyetemi tanár szakvéleménye a következő:

„A K. Impér „Répáti“ forrás oly kitűnő gyógyes savanyuvíz szolgáltatt szerencsés összetétele mint rendkívül dús szensavtartalmú forrás megérdemli, hogy a maga nemében a legkitűnőbb egyikének tekintessék.“

Dr. Hanko Vilmos tanár, az E. K. E. balneologiai oszt. titkára e vizről így vélekedik:

„A „Répáti“ viz nemcsak, mint élvezeti víz kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen s a Csehországban hozott drága Krondorfi vízzel minden tekintetben versenyez.“

Mindig friss töltésben kapható Nagyenyeden Fenichel Lázár főraktárosunknál,

Főter 25, a fűszerkereskedésekben és a vendéglőkben.

574 2-*

„Répáti“ forráskezelőség.

HIRDETMEYNY.

Ő es. és. pos. o. i. királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megintatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ez a sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. a kezdivásirhelyi és vidéki Rudóli kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorotya-egyesület, 6. a budapesti első gyermeknehely-egyesület, 7. a horvát Mensa Acaemica, 8. a Stefánia pesti gyermekkórház-egylet, 9. az országos díjnyegylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365 000 kor. rúgnak**, és pedig

1 főnyerem.	150 000 kor.	10 nyerem. á	1 000 kor.
1 "	50 000 "	20 "	500 "
1 "	20 000 "	50 "	100 "
1 "	10 000 "	100 "	50 "
2 nyeremény á	5 000 "	1 000 "	20 "
5 "	2 000 "	6 500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy rá 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottó- és déki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

531 6-6 A m. kir. lottó- és déki igazgatóság.

Unghváry László

(Czepléd) 300 holdas bortermő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellel nemese csemeték, 2 forinttól fellel sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá —16—18 forinttól fellel saját termésű rendkívül finom újborok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa- vadoncz, akác- és gleditschia-csemetek. Tetsék árjegyzéket (borról is) kérni.

784 48-11

Somatose

oldható húsfehérnye a hús tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem izetlen könyvszerűen oldható formában a lehető legjobb erősítő szer

gyenge, a lép alkalmasban visszamaradt egyéneknek, — mellbetegségeknek, /kisebtegeknek gyomorbetegségeknek, — gyermekgyógyászatnak, szélkórban szenvedő gyermekeknek, gyógyulásoknak.

VAS-SOMATOSE alakjában pedig különösen **Sápkórban** szenvedőknek orvosilag ajánlott.

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.

Kapható minden gyógyszerárúhelyben és drogházban. Csak eredeti csomagolásban valódi.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajtából, fajtisága, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszajuttatási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett díszet hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki öbbseli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen semmiféle ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem bántolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kihasználhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozást végezt szines fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinél nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majl minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep“ Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 535-4

Korona tyukszentapasz, javított minőség, teljes sikerről jótállás mellett, ellenben a pénzt visszaadom. 1 drb ára 60 fillér.

24 féle különböző asvány- és Ferencz József leghíresebb keserűvíz-forrás képvisellete; ezen vizek csakis nálam mindig friss töltésben kaphatók.

Bátorkodom a 33 éven át igen tisztelt vevőimnek becses tudomására hozni, hogy **gyerekjáték-kirakatommal** készen vagyok, alázatosan meghívom szives megtekintésére. Mult évi játékokat bármily elfogadható és még beszerzési áron alul is eladok, különösen **babák** oly nagy választékban érkeztek, hogy bátran mondhatom a 33 éven át soha ily nagy választékban nem volt, tájékozás végett tudatom, hogy 3 krtól 4 frtig hapható darabja, igen czél szerű hasznos társasjátékok u. m.: **Sakk, Domino, Tivoli, Várjáték, Lotto, Tombola, Harang** és kalapács és más újabbak nagy választékban vannak készletben Ajándéknak igen czélszerű test edző **korcsolyák** párja 75 krtól 3 frtig, nagy mennyiségű **karácsonyfa gyertyák, cukorkák, diszkek cukorból, datolya, malaga, cukrozott gyümölcsök, olesó narancsok**, 3 krtól kezdve kaphatók.

Kérve 33 éves becses támogatásukkal ez uttal is megajándékozni sziveskedjenek, maradok mély tisztelettel

113 35-52

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Világhírű Balatoni kocsonyás halakból, mely minden külföldi olajos pancsot fölülmulnak, friss küldemény érkezik.

Friss, élesen őrölt lisztek, vízi őrles biztosabb a gőzmalminál.